USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudkyň Mgr. Sylvy Šiškeové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **M. U.**, zastoupeného Mgr. Bc. Petrou Zakaria, advokátkou se sídlem 28. října 3390/111a, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2023, č. j. OAM-373/LE-BA02-P11-2022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 6. 2023, č. j. 19 Az 9/2023-53,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Bc. Petře Zakaria, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **3400 Kč**, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce bránil u Krajského soudu v Ostravě, který žalobu zamítl.

[2] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Stěžovatel spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v tom, že krajský soud bez bližšího zkoumání odsouhlasil závěry žalovaného ohledně kurdské menšiny.

[4] Žalovaný ani krajský soud individuálně neposoudili, zda byl stěžovatel pronásledován z azylově relevantních důvodů. Nezohlednili, že stěžovatel kritizoval vládu na sociálních sítích, účastnil se shromáždění na podporu strany X a jeho přátelé byli kvůli stejnému jednání zatčeni.

[5] Nesprávné jsou i závěry, že stěžovatel nebyl ve vlasti pronásledován pro příslušnost ke kurdské menšině. Krajský soud pouze odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (NSS). Stěžovatel uvádí, že přístup tureckých orgánů vůči němu odpovídá politice režimu vůči kurdskému obyvatelstvu. Vyhlídky stěžovatele na ochranu proti mučení a špatnému

zacházení ze strany ozbrojených složek jsou iluzorní. Jde o skutečnou hrozbu pronásledování či špatného zacházení, proti níž se stěžovatel nemůže domáhat ochrany vnitrostátními prostředky.

[6] Nesprávné jsou i závěry, že stěžovateli nehrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí vážné újmy. Stěžovatel shledává přijatelnost kasační stížnosti v tom, že do obdobné situace se může dostat kterýkoli občan Turecka, který bude pronásledován ve spojitosti s členstvím ve straně X či její podporou a bude příslušníkem kurdské menšiny.

[7] Žalovaný odkázal na správní spis, své rozhodnutí, vyjádření k žalobě a ztotožnil se s krajským soudem.

[8] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.), se NSS zabývá též otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11 a 12).

[9] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[10] K námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku lze uvést, že judikatura nevylučuje, aby si krajský soud osvojil argumentaci žalovaného správního orgánu, pokud je řádně odůvodněna a je z ní zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou (rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS).

[11] Ve vztahu ke stěžovatelovým námitkám nesprávného právního posouzení věci NSS připomíná, že pokud žadatel o udělení mezinárodní ochrany není vystaven pronásledování či diskriminaci z azylově relevantních důvodů, resp. nemá z takového pronásledování nebo diskriminace odůvodněný strach, popř. takové skutečnosti ve správním řízení vůbec netvrdí, pak nesplňuje podmínky udělení mezinárodní ochrany, i když pochází ze země s nedemokratickým a autoritativním režimem (rozsudek NSS ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004-79).

[12] K situaci osob kurdské národnosti v Turecku se NSS vyjadřoval v mnoha rozhodnutích týkajících se mezinárodní ochrany. V rozsudku ze dne 11. 9. 2012, č. j. 4 Azs 34/2011-154, mj. uvedl, že „*bezpečnostní situace, chování bezpečnostních složek a postavení Kurdů v Turecku není optimální, nicméně vláda proti kurdské menšině oficiálně nevystupuje, přičemž kvůli bojům s PKK je špatná situace pouze na jihovýchodě země, odkud stěžovatel pochází. Nejvyšší správní soud tak má za to, že situace stěžovatele v zemi původu proto není natolik vážná, aby mu bylo možné udělit mezinárodní ochranu ve formě azylu a s ohledem na skutečnost, že může využít vnitřní ochrany, není v jeho případě dán ani důvod pro udělení doplňkové ochrany.*“

[13] NSS nepomíjí, že po vydání tohoto rozsudku došlo v Turecku v roce 2016 k nezdařenému pokusu o státní převrat. Přesto judikatura NSS setrvává na závěru, že nelze bez dalšího uzavřít, že by kurdští příslušníci v Turecku byli na celém území státu tak běžně

a závažně pronásledováni, že by tato skutečnost zakládala důvod pro udělení mezinárodní ochrany (usnesení NSS ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018-46, bod 20). V nedávném usnesení ze dne 4. 5. 2023, č. j. 4 Azs 299/2022-37, bod 17, NSS konstatoval, že „*toliko samotná kurdská národnost u osoby státní příslušnosti Turecké republiky není bez dalšího důvodem pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Obavy z pronásledování jsou namístě zejména u politicky činných osob nebo osob zapojených do neúspěšného státního převratu.*“

[14] V projednávané věci žalovaný zjistil informace o situaci v zemi původu stěžovatele v adekvátní míře (k tomu rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS, bod 16). Zároveň žalovaný i krajský soud dostatečně vypořádali stěžovatelova tvrzení a námitky. Krajský soud vysvětlil, proč stěžovatelem blíže nespecifikovanou kritiku vlády, kterou měl sdílet na aplikaci WhatsApp, nepovažoval za azylově relevantní ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť ze zjištěných skutečností nevyplývalo, že by stěžovateli hrozily ve vlasti kvůli politickému přesvědčení nějaké konkrétní problémy (bod 19 rozsudku krajského soudu). Žalovaný ve svém rozhodnutí (zejm. str. 4) vysvětlil, proč shledal stěžovatelův azylový příběh nevěrohodným a poukázal na rozpory v jeho tvrzeních.

[15] K námitce hrozby pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu v případě návratu do vlasti, resp. námitce skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu, odkazuje NSS např. na přiléhavé závěry svého rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82. Také tuto otázku vypořádali žalovaný i krajský soud uspokojivě.

[16] NSS ke zmínce o účasti na shromážděních strany X uvádí, že toto tvrzení uplatnil stěžovatel poprvé až v žalobě, resp. v jejím doplnění. V rozsudku ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 195/2015-32, NSS dovodil, že v řízení o žalobě lze uplatňovat nové skutečnosti, které žadatel o udělení mezinárodní ochrany nemohl bez svého zavinění uvést v řízení před správním orgánem (srov též rozsudek NSS ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020-27, bod 19)

[17] Tento závěr zpřesnil Ústavní soud navazujícím nálezem ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16, v tom směru, že může existovat množství ospravedlnitelných důvodů, pro něž žadatel o mezinárodní ochranu nesdělí správnímu orgánu všechny rozhodné skutečnosti. Žádná ze situací popsaných v tomto nálezu však nedopadá na stěžovatelovu věc. Otázka stěžovatelových politických aktivit byla při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany výslovně vznesena a stěžovatel uváděl pouze sdílení statusů v aplikaci WhatsApp. Nadto ojedinělá účast na demonstraci bez dalšího vyústění není podle judikatury důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (rozsudky NSS ze dne 20. 4. 2004, č. j. 3 Azs 64/2004-58, č. 642/2005 Sb. NSS, ze dne 15. 2. 2006, č. j. 3 Azs 442/2004-61, či usnesení NSS ze dne 3. 3. 2022, č. j. 9 Azs 228/2021-26).

[18] NSS uzavírá, že z napadeného rozsudku je patrné, že krajský soud vycházel z relevantní judikatury a jeho závěry jsou s ní v souladu. Krajský soud se ani nedopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do stěžovatelova hmotněprávního postavení.

[19] NSS proto odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s).

[20] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Neúspěšný stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné činnosti.

[21] Ustanovené zástupkyni stěžovatele přiznal NSS odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v sepisu kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif] ve výši 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 advokátního tarifu], k čemuž náleží paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupkyně stěžovatele není plátkyní DPH, její odměna tedy činí 3400 Kč. Tato částka jí bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu NSS.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. října 2023

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu